
LES
K

Les og lek

kort fortalt:

- Gratis tiltak for formidling av bildebøker i regi av Stiftelsen LESE
- Målgruppe: SFO og skolens 1.-4. trinn
- Forslag til lesestund, leker, drama, kreative aktiviteter og inspirasjon
- 32 opplegg så langt
  - ny bok hver måned
- Alt er fritt tilgjengelig på lesoglek.no

Stiftelsen LESE

Vi bidrar til å skape LESEglede og bygge LESEkultur.

Politisk arbeid for skolebibliotek

Eksempel: Stiftelsen LESE var (i sin tid) med på å etablere Aksjon skolebibliotek

Støtte til bøker for de som leser i motvind

LESE

Boksøk

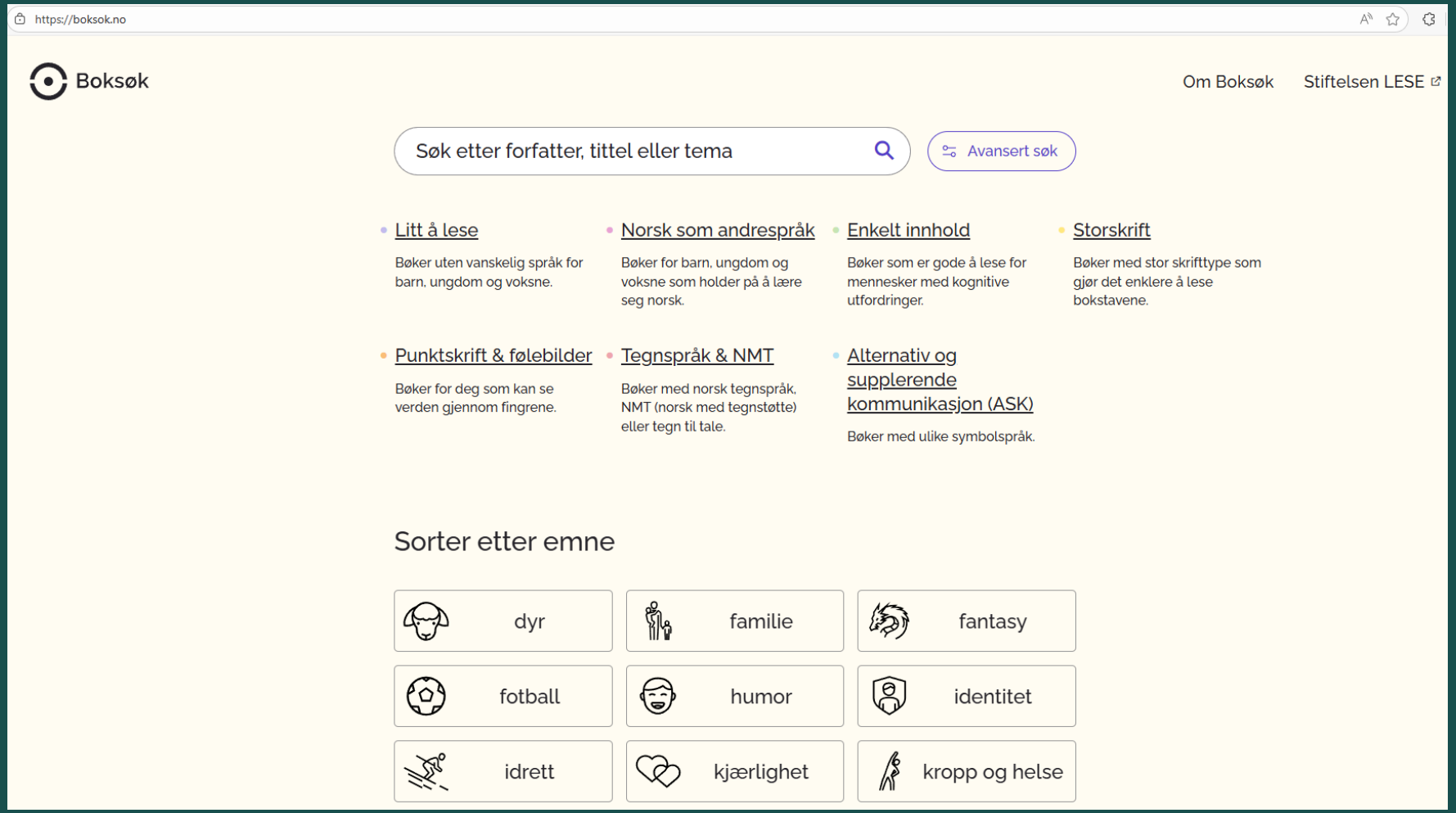

en søketjeneste med bøker tilpasset de som leser i motvind

Tiltak utenom skolen (1):

LESEKIOSK

Tiltak utenom skolen (2):

BOKSTART

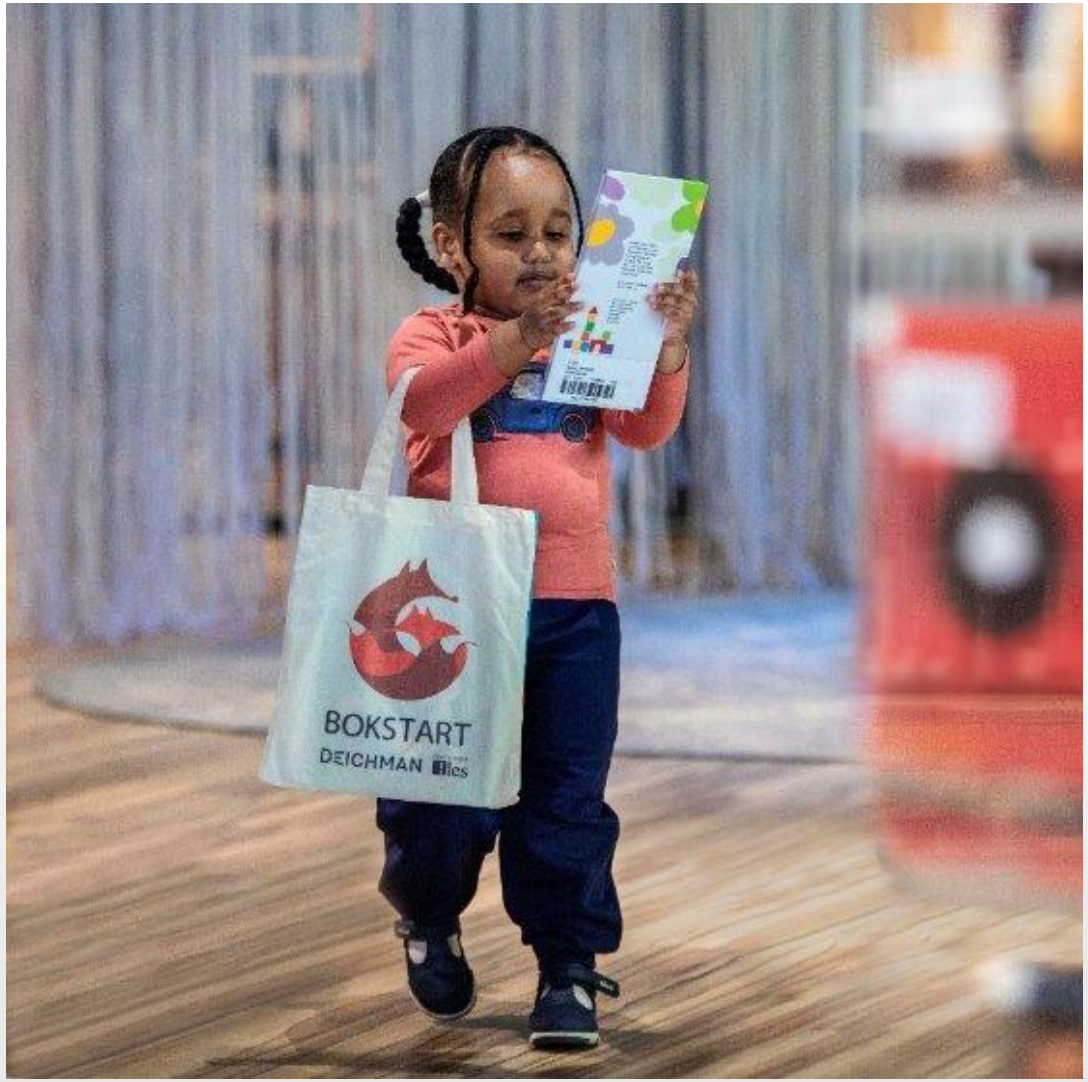

LESE

Lesende rollemodeller

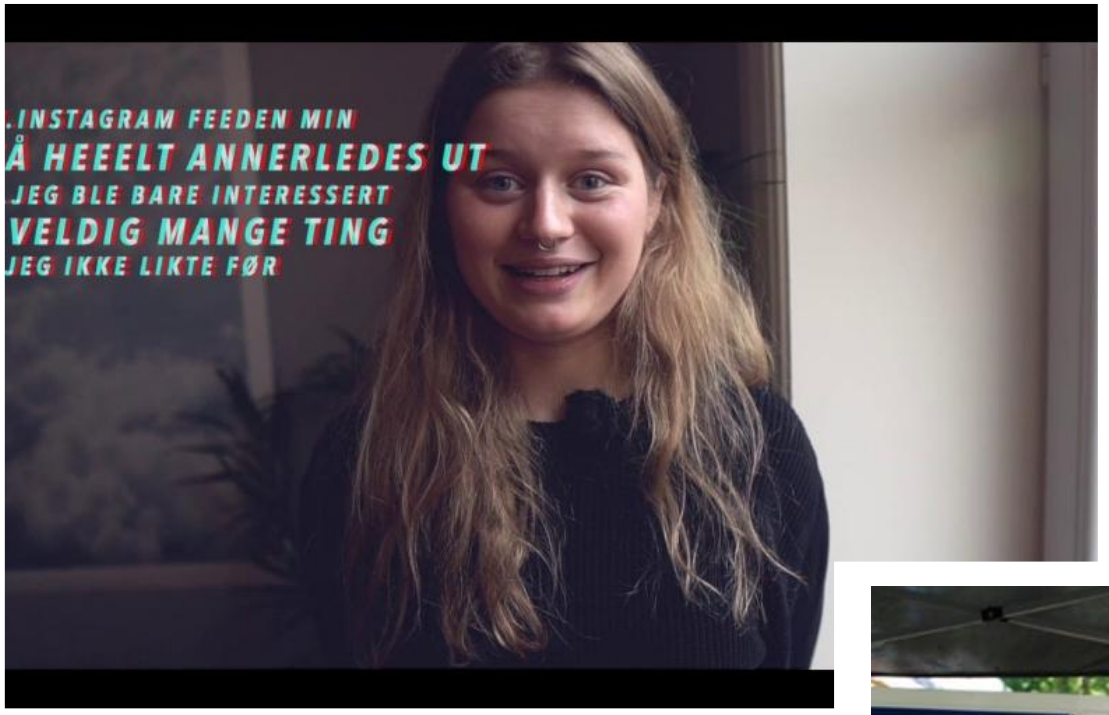

IDRETTENS LESEDAG

LESELØFT I ARBEIDSLIVET

TILTAK I SKOLEN

BOKSLUKER PRISEN

UPRISEN
ÅRETS UNGDOMSBOK

DenBoka

10
TID FOR TI

faktafyk

BOK PRAT

Stjerneboka

LESK

UNG DOMMENS KRITIKER PRIS

IDRETTENS LESEDAG

Krysspunkt

LESEKVART+

BokBlink

SAM LES

UNGE LESER

Ryddetid

LESE

ANTOLOGIER - smakebiter som gir mersmak

støtte til bokvalg, bro til skolebiblioteket - for å lese mer!

LESE

Litteraturpriser

- elevmedvirkning, innsikt og kritisk lesing

HÅNDBOK FOR UNGE
antirasister

Stjerneboka

- gratis bokpakke til 500 skoler
- høytlesing på 3. og 4. trinn
- forslag til opplegg og aktiviteter på stiftelsenlese.no

Stjerneboka

LESLEK

- Gratis tiltak for formidling av bildebøker i regi av Stiftelsen LESE
- Målgruppe: SFO og skolens 1.-4. trinn
- Forslag til lesestund, leker, drama, kreative aktiviteter og inspirasjon
- Alt er fritt tilgjengelig på lesoglek.no
- 32 opplegg så langt - ny bok hver måned
- Toril Hægeland, Nesodden teaterfabrikk og Kunst i Skolen
- ca. 3 000 brukere har registrert seg for å få månedlig nyhetsbrev - lærere, SFO-ansatte, skolebibliotekarer osv.

OSLOMET SØK MENY

Evalueringen av seksårsreformen: Slik kan skolen bli bedre for de yngste elevene

Forskerne foreslår flere pedagoger, rom som gjør det mulig å leke inne, og mer høytlesning.

- «Rammeplan for SFO» nevner hverken bøker, litteratur eller lesing...
- Men bøker og lesing kan være avkopling og en utmerket fritidsaktivitet.
- Og SFO kan være en viktig arena for leselyst!

- Evaluering viser behov for mer lek på småtrinnet
- Høytlesing og lekne formidlingsmåter

«Leken er en naturlig læringsform for barn. I leken får de, med bakgrunn i egne erfaringer, ta egne initiativ. De får være aktive, utforskende og undrende. Leken bør derfor stå helt sentralt i arbeidet med språk og lesing, også i overgangen fra barnehage til skole og SFO.»

«Artefakter kan, forstått som grenseobjekter [...] bidra til å konkretisere et slikt faglig samarbeid. Samarbeid med rom for dialog kan vise hvordan artefakter, eksempelvis bøker, blir forstått og brukt i de ulike institusjonene.»

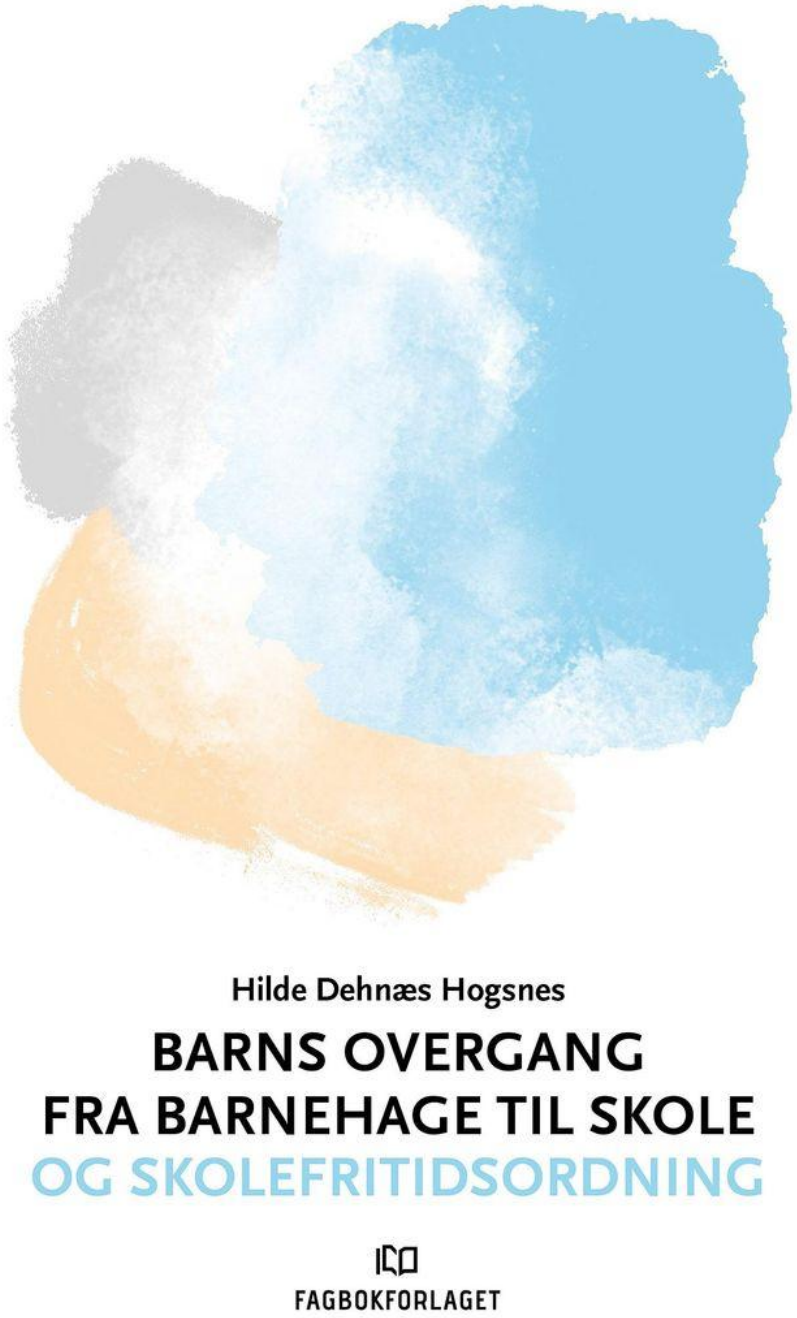

«Lesing av bildebøker har et særlig potensial til å inspirere til slik estetisk grenselek, og et tettere samarbeid mellom barnehagelærere, grunnskolelærere og SFO-ansatte vil kunne bidra til å utvikle en overgangspraksis som gir mer rom for lek i overgangen.»

«Et felles bildebokprosjekt som inkluderer dialog og samhandling med barna på tvers av settingene, vil kunne bidra til å utvikle grenseoverskridende lesepraksiser som utfordrer *vaner* og *forståelser* i de ulike institusjonene»

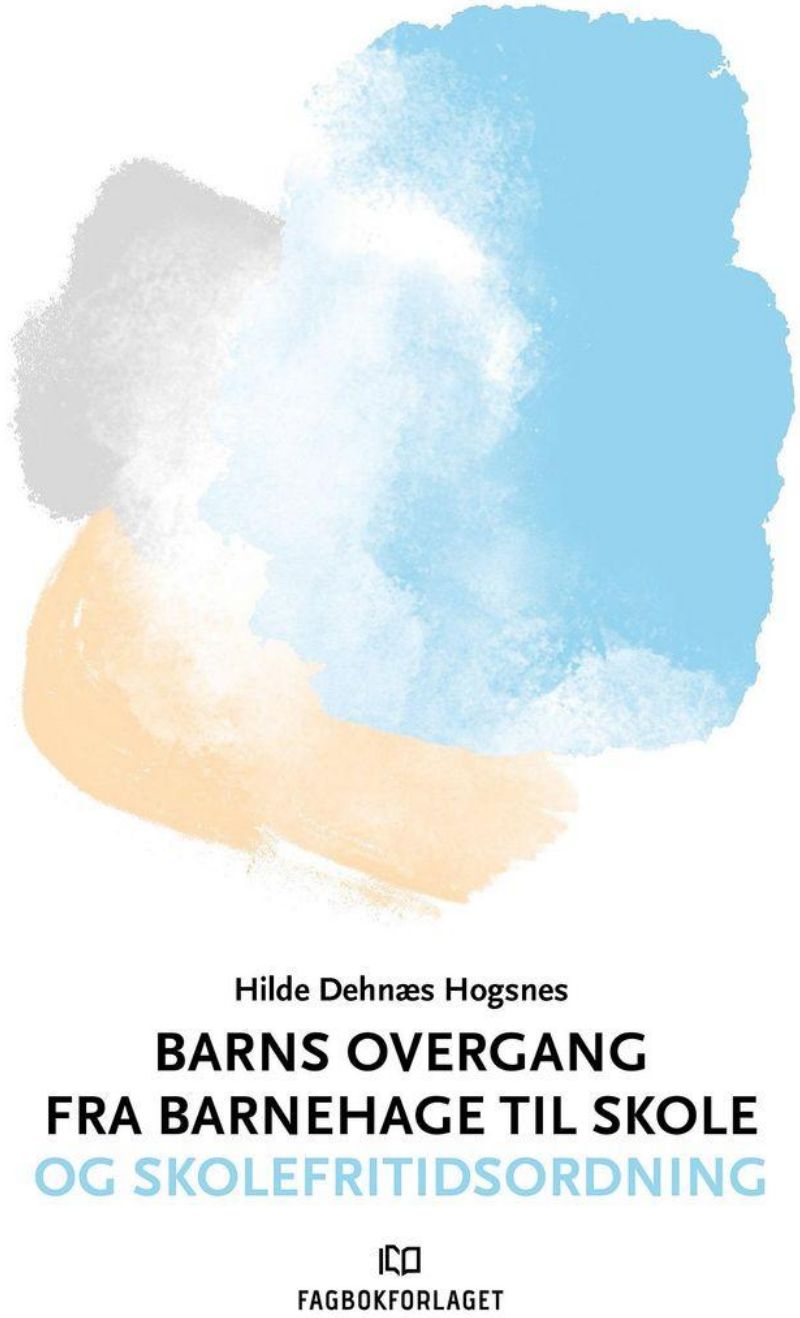

Hvorfor leke en bok?

«I lek gir barnet seg selv mulighet til å utforske følelser og tanker. Leken gir barnet frihet til å involvere seg i og distansere seg fra temaer, eksperimentere og ta ulike perspektiver [...]

Er ikke nettopp dette også mye av skjønnlitteraturens viktigste funksjonelle betydning for mennesket? [...]

Det er mulig å tenke seg barnets møte med boka kan fremme en form for *mental lek*, en lek med indre verdener. I møte med litterære skikkelser kan barnet så å si «prøve på seg» ulike identifikasjoner, uten å miste opplevelsen av å være et sammenhengende og stabilt selv.»

(Stoltenberg 2020)

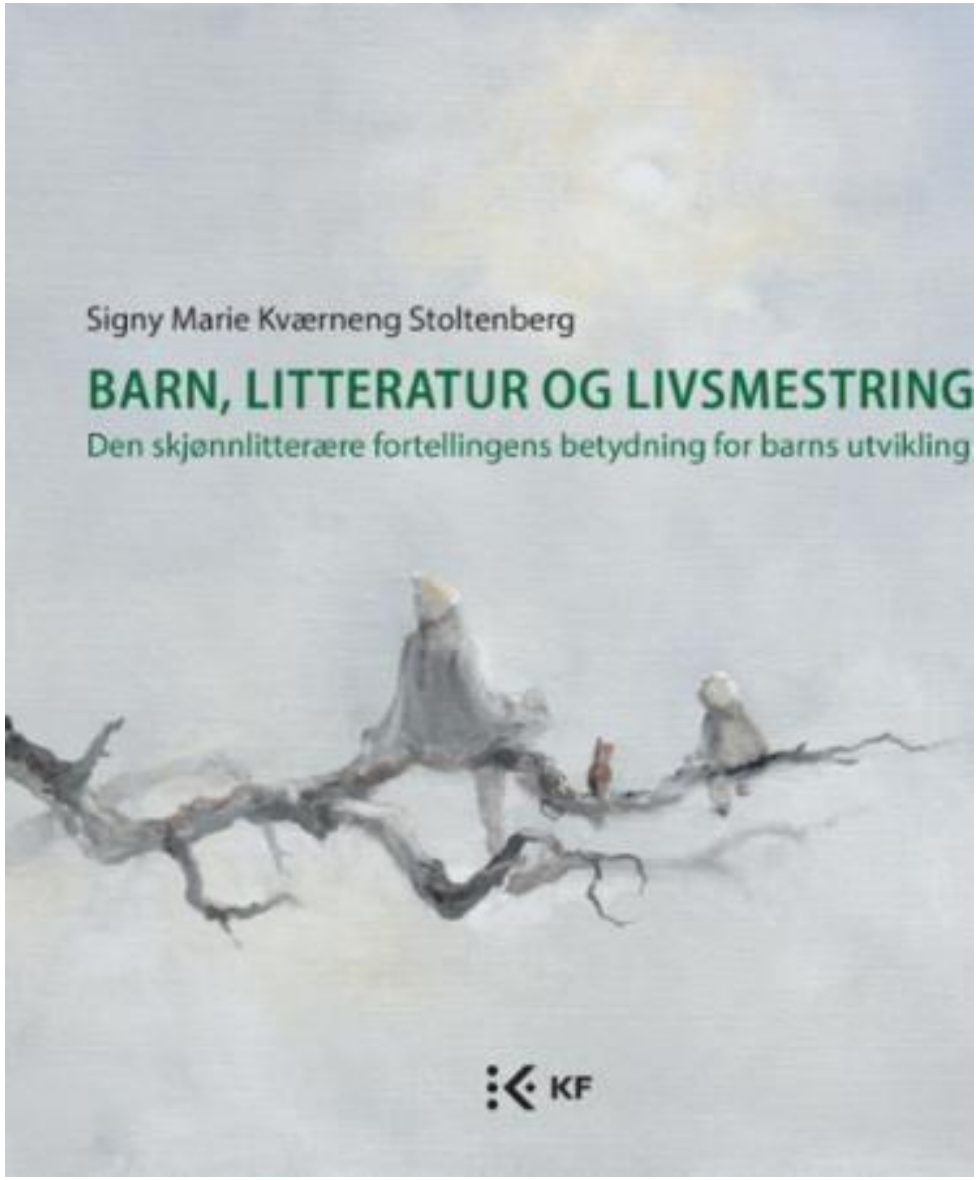

En lekende innstilling

«En sentral utforskning for meg er hvordan barnets evne til å leke med fortellinger gir næring til barnets utvikling, til dets forståelse av seg selv og andre.

En lekende innstilling er et utmerket utgangspunkt også for å få utbytte av høytlesingen, både for den som leser, og for den som lytter. Høytlesing på sitt beste minner ikke så rent lite om lek.

Du som jobber i barnehage eller skole, har gjerne denne lekende innstillingen lett tilgjengelig.»

(Stoltenberg 2020)

NOEN BØKER MED FERDIGE OPPLEGG

Til bøkene finner du:

- tips til lesestunden
- dramaleker, bevegelsesleker, konstruksjonsleker, kommandoleker, bruk av musikk m.m.
- forslag til tegne- og formingsaktiviteter

Flere bøker

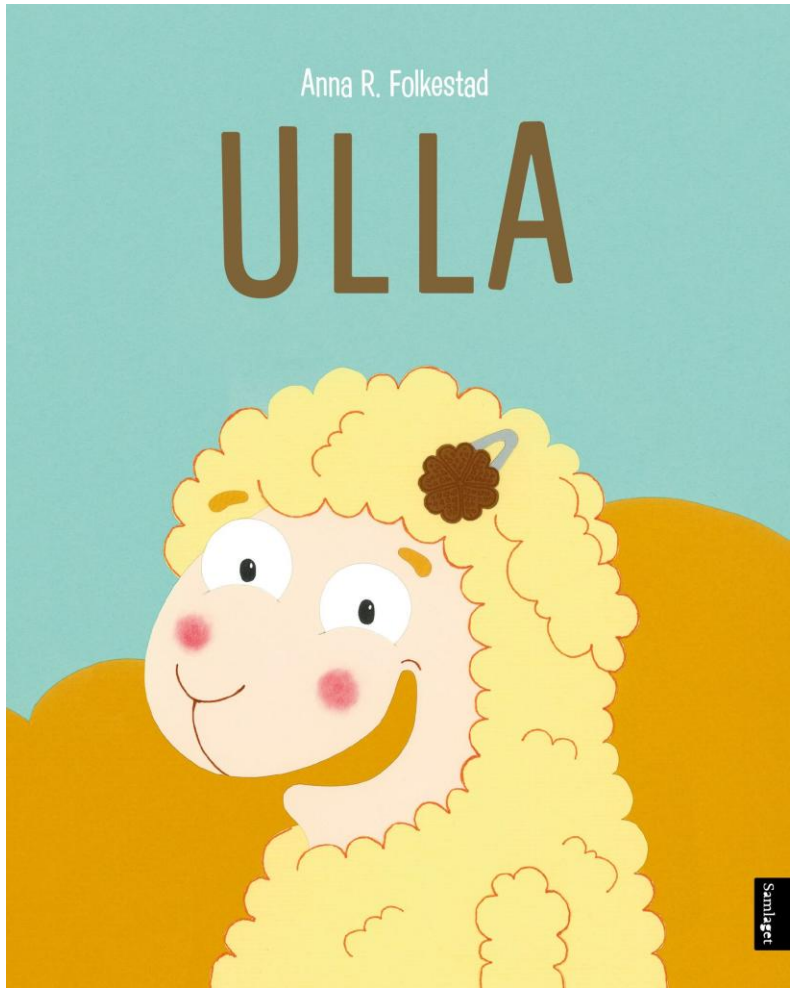

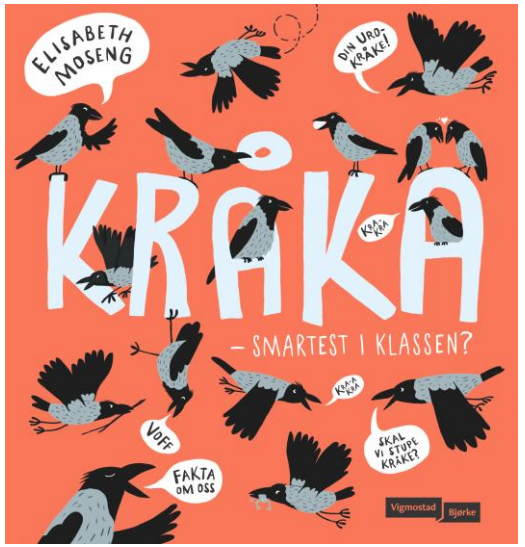

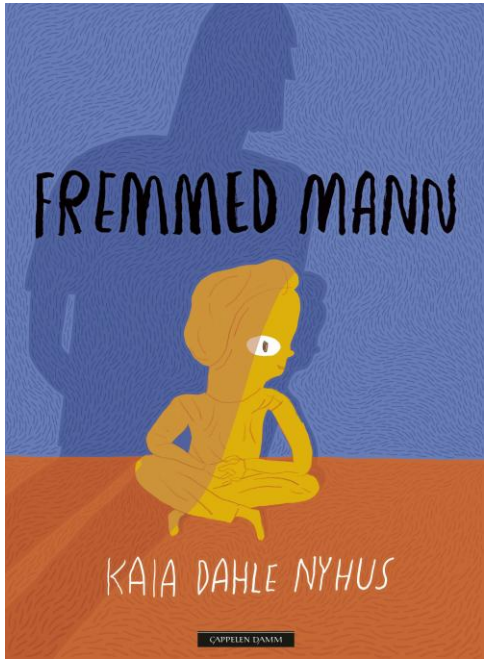

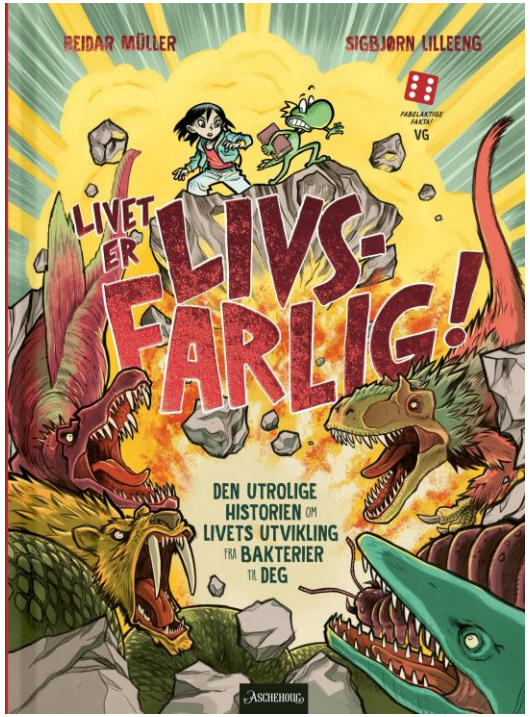

LESE

Flere bøker

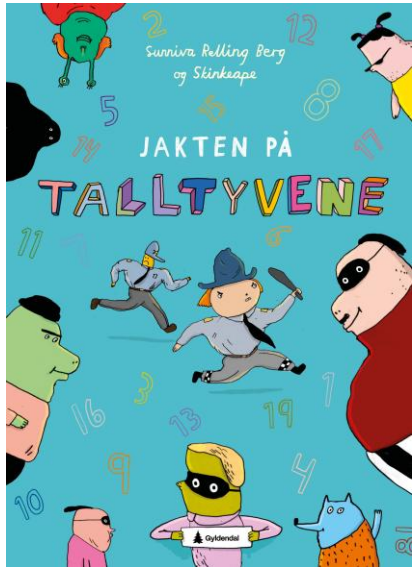

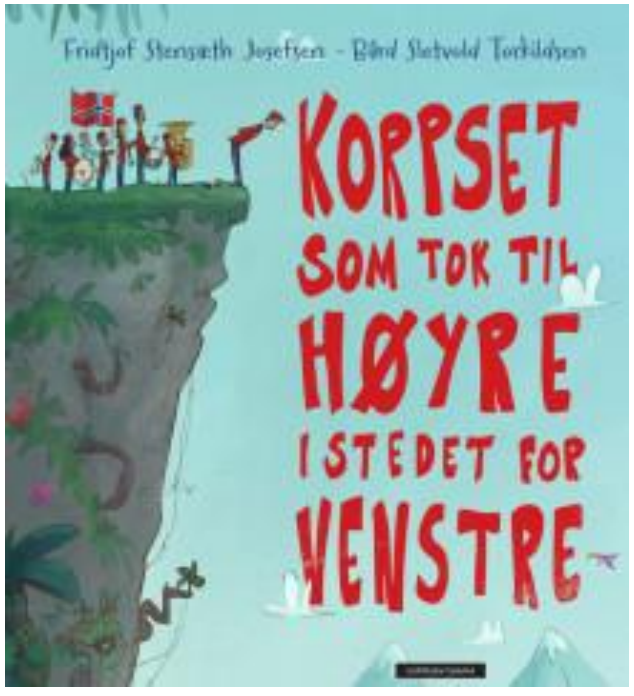

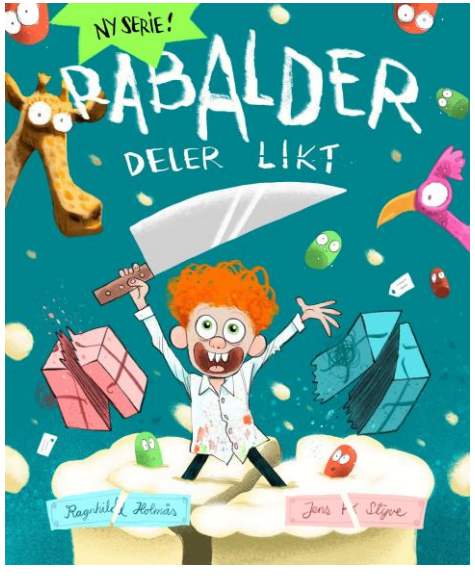

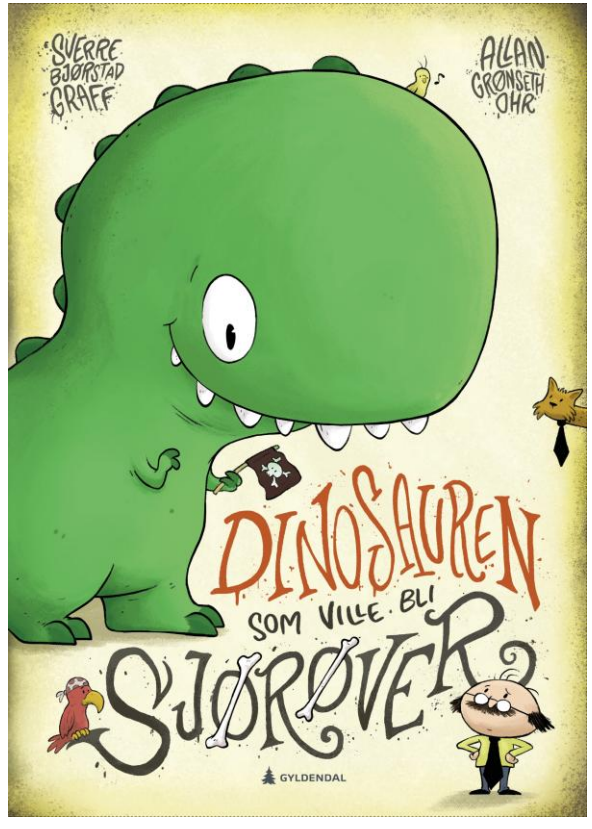

LESE

Høsten 2026

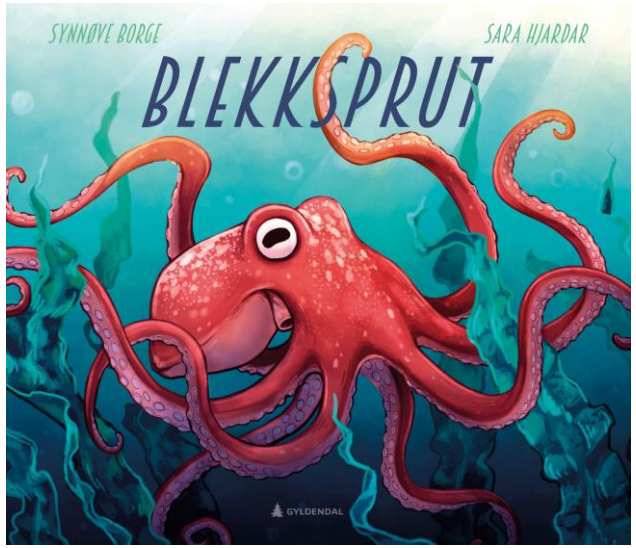
SYNNØVE BORGE
SARA HJARDAR
BLEKKSPRUT
GYLDENDAL

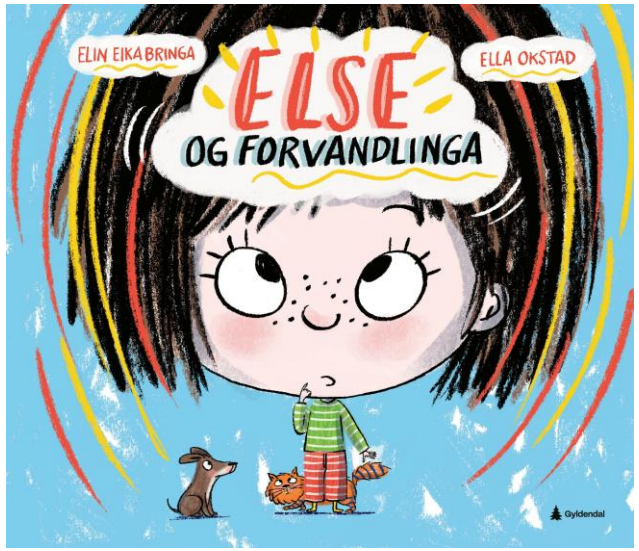
ELIN EIKA BRINGA
ELLA OKSTAD
ELSE
OG FORVANDLINGA
Gyldendal

ASCHEHOUG
DEN
STORE FUGLEJAKTEN
NORA BRECH

TORE REM &
ERLEND LOE
OLAV OG
BOKSTAVENE
ILLUSTRERT AV
SVEIN NYHUS
CAPPELEN DAMM

LES
REGNVÆRSDAGEN
Max Estes
ena
Klipp ut og lag figurer!

Forslag til lesestund og inspirasjonsfilmer

Film med leker, drama, musikk m.m.

Kreative og praktisk-estetiske oppgaver

Et eksempel

Robert klarer ikkje å smile.
Alt er berre rot.
Og då han snublar i ei
rund greie som ligg på golvet,
skjønner Robert at han
har eit problem.

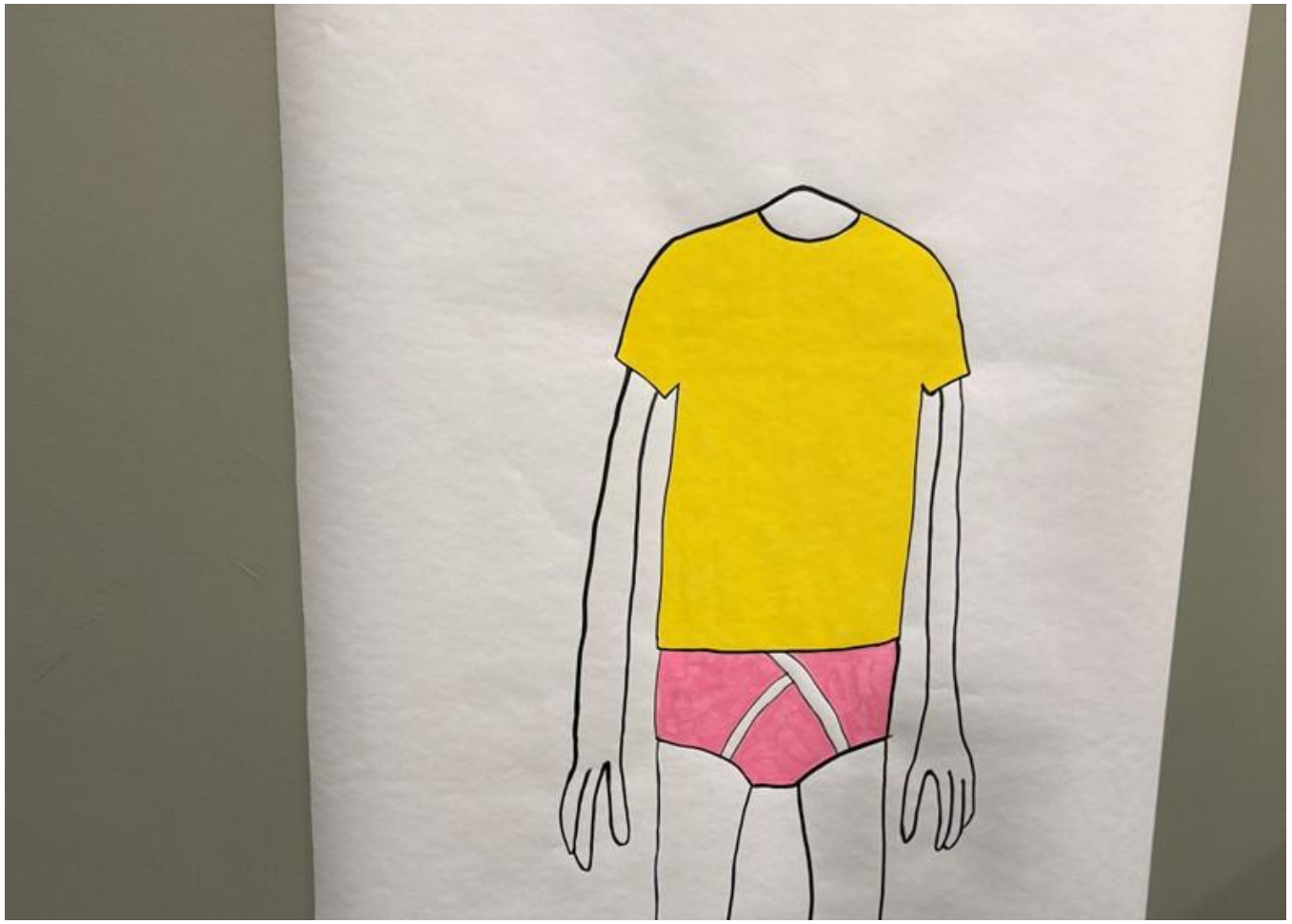

Astrid

Andreas
Anna
Astrid
Loke
Margot

Vegard Markhus
Det rund
problem

Det runde
problemet

å hentar naboen limet sitt
og begynner å jobbe.
Robert liker korleis det
kitlar på halsen.
Kil du ha mat?
Ja takk! tusen takk
Tom matboks!
Kopioriginal LES OG LEK Stiftelen LESE
Å hjelpe en venn

Huskespill
MEMO
LEK
Vegard Markhus
Det runde problemet

GÅRD ER IKKJE RÉDD
BRYNJULF JUNG TJØNN
SUNNIVA SUNDE KROGSETH
ASCHEHOUG

Når han nesten er ute av skogen, hektar han foten.
«Au»,
Så høyrer
Står i grase
Er det reven?

KALDE KLOVER

god

til:
fra:
til:
fra:
god jul

KORPSET
SOM TOK TIL
HØYRE
I STEDET FOR
VENSTRE

HENRIETTE
T. OSNES
UNE OG SKOLESTARTEN
SOM IKKE GÅR HELT ETTER PLANEN
GRUNNET STORE DOSER UHELL, ALVORLIGE
SYKKELPROBLEMER OG ET ENORMT DYR SOM
EGENTLIG IKKE HØRER TIL PÅ LAND.
ASCHEHOUG

LES
LEK

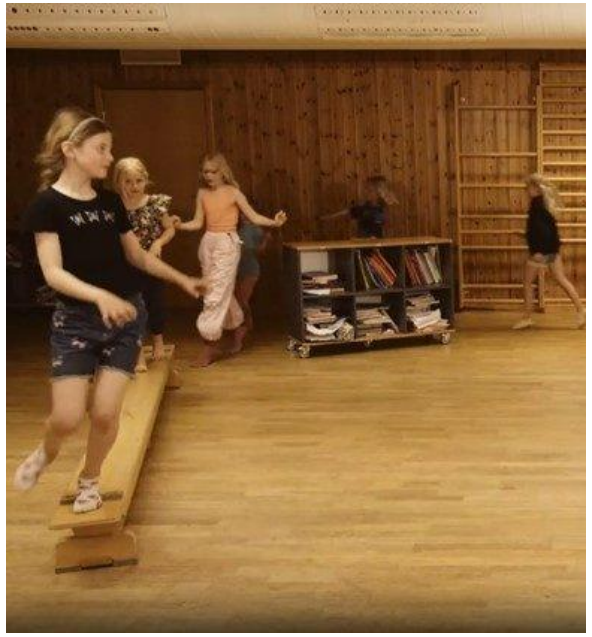

imbro

«En bok er noe som blir til i fellesskapet mellom forfatter og leser. Og en god bok er som en trampoline for fantasien. Den gir tanken noe å hoppe og sprette på»

Tor Åge Bringsværd

Takk for oppmerksomheten!

Spørsmål?

Ta gjerne kontakt på
troels@stiftelsenlese.no

Anvendt litteratur

- Bjørnestad, E. og C. Pedersen m.fl. (2024): *Klasserommets praksisformer 20 år etter - en evaluering av seksårsreformen*, OsloMet
- Hogsnes, H.D. (2019): *Barns overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning*, Fagbokforlaget
- Omland, S.-V. (2021): «Litteraturformidling som kontinuitet i overgangen fra barnehage til skole», skolebibliotek.no
- Stoltenberg, S.M.K. (2020): *Barn, litteratur og livsmestring*, Kommuneforlaget
- Utdanningsdirektoratet (2021): *Rammeplan for SFO*